

เข้าใจผู้เรียน...ปรับเปลี่ยนกระบวนการ

ในภาคเรียนวิริยะนี้ ดิฉันได้รับมอบหมายให้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้น 3 ห้อง 4 โดยที่ได้สังเกตการสอนมาแล้วในภาคเรียนนั้นทะ ตลอดเวลาที่สังเกตการสอนในภาคเรียนนั้นทะ ดิฉันได้พยายามสังเกตพฤติกรรมของเด็กๆแต่ละคน เก็บข้อมูลไว้ เพื่อที่เวลาสอนจริงจะได้รู้จักเด็กแต่ละคนว่ามีวิธีการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไร จึงทำให้พบว่า

ในห้องเรียนคณิตศาสตร์นั้น จะมีเด็กผู้ชายที่ชื่อ เคนจิ ที่เวลาคุณครูอธิบายอยู่หน้าห้องจะต้งอกต้งใจฟังมาก แต่พอคุณครูปล่อยให้เริ่มทำโจทย์ด้วยตัวเอง เคนจิจะก้มหน้ามองโจทย์และทำหน้านิ่งคิ้วขมวด ทำท่าเหมือนจะเขียนอะไรสักอย่างลงไปในสมุด แต่ไม่เขียน และมีหลายๆครั้ง ที่เคนจิ เริ่มเขียนวิธีคิดลงไป แต่สุดท้ายก็ลบ เป็นแบบนี้บ่อยๆเสมอ ดิฉันจึงสังเกตเคนจิอยู่เสมอ และสอบถามพฤติกรรมของเคนจิจากครูประจำชั้นจึงทำให้รู้ว่า เคนจิเป็นเด็กที่ไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง มีอาการสมาธิสั้น ต้องรับประทานยาทุกวัน และก้อยู่ในห้องซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์มา 2 ปีแล้ว

ในคาบคณิตศาสตร์ดิฉันจึงเข้าไปสังเกตว่าเคนจิจะทำอะไร ก็พบพฤติกรรมเดิมๆ ได้เห็นว่าเคนจิสามารถเริ่มทำโจทย์ได้ถูกต้อง แต่ก็ลบทิ้งไปเมื่อเป็นแบบนี้จึงได้เข้าไปถามว่า

ครูเฟิร์น : “เอ้ เมื่อกี้เคนจิเขียนวิธีคิดไปแล้วนี่นา ทำไมถึงลบทิ้งครับ”

เคนจิ : “เคนจิไม่มั่นใจครับ ไม่รู้ว่าถูกรึเปล่า กลัวทำผิด” แล้วก็ทำหน้ายุ่ง

ครูเฟิร์น : “แล้วเคนจิเข้าใจไหม ว่าโจทย์ให้เราทำอะไร ต้องการหาอะไรอยู่”

เคนจิ : “เข้าใจ รู้ว่าโจทย์ถามอะไร”

ครูเฟิร์น : “ถ้าอย่างนั้นเคนจิลองเขียนวิธีคิดของตัวเองออกมาให้ครูเฟิร์นดูหน่อยนะ ไม่ต้องกลัวว่า

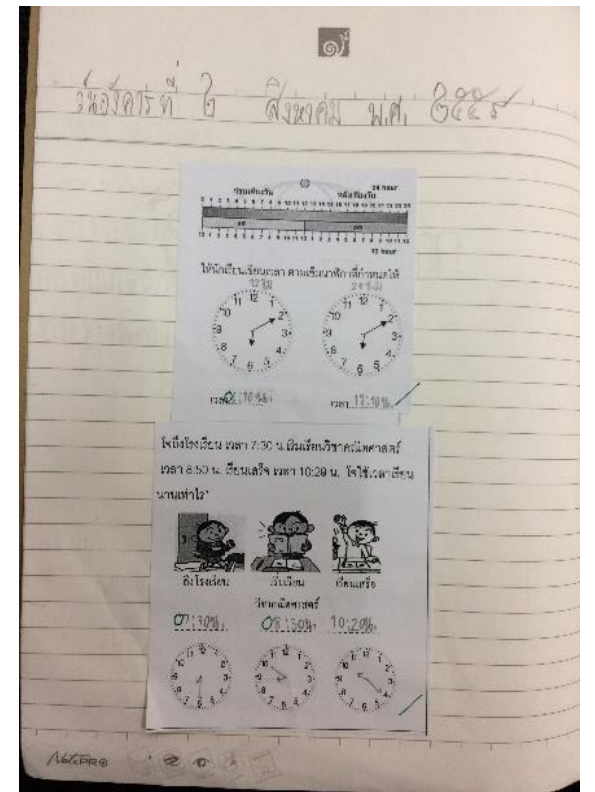
ถูกหรือผิดนะคะ ครูเฟิร์นอยากรู้ว่าเคนจิคิดอย่างไร”

เคนจิจึงค่อยๆเขียนวิธีคิดของตัวเองออกมา ซึ่งขั้นตอนการทำงานนั้นถูกต้องเกือบทั้งหมด แต่มีที่ผิดเพียงบางจุดเช่น บวกหรือลบเลขผิด ท่องสูตรคูณผิดเท่านั้นเอง ดิฉันจึงค่อยๆแนะนำให้ตรวจคำตอบไปที่ละขั้น จนเคนจิสามารถทำได้ถูกต้องทั้งหมด

จะเห็นได้ว่า ปัญหาของเคนจิคือเรื่องของความมั่นใจ จึงทำให้ตลอดเวลาที่ผ่านมา เคนจิไม่ได้แสดงความสามารถทางคณิตศาสตร์ได้เท่าที่ควร จึงต้องเสริมสร้างความมั่นใจให้ก่อน โดยในคาบซ่อมเสริม จะเริ่มตั้งแต่เรื่องการหารแบบแบ่งสมาชิก โจทย์คือ “มีส้มอยู่ 10 ผล แบ่งให้เด็ก 5 คน จะได้คนละกี่ผล” โดยให้เด็กแต่ละคนแสดงวิธีคิดของตัวเอง ซึ่งเคนจิก็ยังไม่เริ่มต้นทำด้วยตนเอง

ครูเฟิร์น : “เคนจิคิดว่าข้อนี้ควรจะคิดอย่างไรดีนะ”

เคนจิก็อธิบายว่า ถ้าจะวาดรูปผลส้มทั้งหมด 10 ผลลงบนกระดาษ แล้วก็วาดรูปเด็ก 5 คน จากนั้นเค้าก็จะเอาผลส้ม มาวางไว้ที่เด็กแต่ละคนทีละ 1 ผล จนกว่าส้มจะหมด

สัปดาห์แรก สมุดของเคนจิ

ไม่มีวิธีคิดของตัวเองเลย

ครูเฟิร์น : “อืม น่าสนใจนะ ลองทำกันดูไหม” แล้วก็ให้เคนจิลงมือทำ ซึ่งสุดท้าย เคนจิก็สามารถหาคำตอบออกมาได้ ว่าเด็กได้ส้มคนละ 2 ผล

ครูเฟิร์น : “เคนจิครับ ครูเฟิร์นคิดว่าวิธีคิดของเคนจิน่าสนใจนะ ลองแลกเปลี่ยนให้เพื่อนๆ ได้เรียนรู้ด้วยดีไหม”

เคนจิ : “ผมไม่กล้า กลัวผิด”

ครูเฟิร์น : “จากที่เคนจิอธิบายให้ครูเฟิร์นฟัง ครูเฟิร์นคิดว่าไม่น่าผิดนะ ยังงัยลองให้เพื่อนๆ ช่วยดูอีกทีเนอะ จะได้ว่าด้วยว่าเราทำถูกหรือเปล่า”

เคนจิ : “ก็ได้ครับ” จากนั้นเคนจิจึงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เพื่อนๆ ในห้องซ่อมเสริมฟัง เพื่อนๆ ในห้องซ่อมเสริมก็บอกว่า วิธีของเคนจิดี เข้าใจ และชอบฉบับтик จึงทำให้เคนจิดีใจมาก และมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น

ในคาบซ่อมเสริมครั้งต่อไปก็จะไปนั่งข้างๆ แล้วคอยถาม คอยให้กำลังใจ ชวนคุย ถามถึงวิธีคิด และเมื่อเคนจิสามารถเริ่มทำงานได้ด้วยตนเองก็จะชม “เคนจิเก่งมาก” “เห็นมั๊ยว่าเราก็ทำได้นะ” “ไม่ยากเลยใช่ไหม” จะเป็นประโยคที่ใช้บ่อยๆ และได้สอนเพิ่มเติมในจุดที่เคนจิยังไม่เข้าใจ ให้เข้าใจได้มากยิ่งขึ้น จึงทำให้สามารถเข้าใจบทเรียนได้อย่างครบถ้วน เมื่อเวลาไปเรียนในห้องเรียนซ้ำอีกรอบ เคนจิจะสามารถเข้าใจได้เกือบทั้งหมด

จนสุดท้าย จบภาคเรียนวิริยะ เคนจิมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ในห้องเรียนคณิตศาสตร์ เคนจิสามารถเริ่มทำโจทย์ด้วยตัวเองโดยที่ครูไม่ต้องไปถามกระตุ้น หรือยื่นข้างๆ มีวิธีคิดเป็นของตัวเอง และสามารถร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ ในห้องเรียนได้ และมีความสุขกับการเรียนเพิ่มมากขึ้น ในสมุดฉบับтик มีวิธีคิดทั้งที่เป็นของตัวเอง และของเพื่อนที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สามารถสอบผ่านทุกครั้งที่มีการทดสอบ และได้ออกจากห้องซ่อมเสริมได้ในที่สุด

